

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА З ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича (педагогічна) практика з основної іноземної мови
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Павлишинець Олена Олегівна
Контактний телефон викладача	050 6274798
E-mail викладача	olena.pavlyshynets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Педагогічна практика є важливою сполучною ланкою між теоретичною та практичною діяльністю студентів-філологів ОР «Бакалавр» і невід’ємною складовою частиною освітнього процесу для формування компетентностей обраного фаху. Програма педагогічної практики розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту» (https://sqe.gov.ua/law/zakon-ukraini-N-1556-vii-pro-vishhu-osvitu/), Положення про організацію та проведення практики в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf), Наскрізної програми практики для студентів факультету іноземних мов (https://fim.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/38/2023/09/naskrizna-prohrama-praktyky-dlia-studentiv-fakultetu-inoz.mov.pdf). У програмі висвітлюється організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки бакалаврів. Подано необхідні матеріали для навчально-методичного забезпечення практики з метою опанування студентами знаннями, вміннями та навичками майбутньої професійної діяльності вчителя німецької мови у середніх загальноосвітніх навчальних закладах.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою проведення практики є формування у студентів системи педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах; вдосконалення і втілення на практиці знань та умінь, набутих у курсах педагогіки, психології та методики викладання німецької мови; забезпечення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями з виконанням функцій вчителя німецької мови і класного керівника; набуття досвіду самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвиток пізнавальної активності, життєдіяльності учнів та організація взаємодії з ними.</p> <p>Завдання практики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) спостереження за навчально-виховним процесом на уроках німецької мови; 2) вивчення передового педагогічного досвіду вчителів німецької мови у школах, де студенти проходять практику; 3) здійснення навчально-виховного процесу з німецької мови (проведення уроків та позакласних виховних заходів засобами німецької мови); 4) виконання практичних завдань з методики навчання німецької мови, педагогіки та психології (складання конспектів уроків з німецької мови, психолого-педагогічної характеристики учня, сценарію виховного заходу); 	

- 5) формування умінь самостійно реалізовувати окремі елементи навчально-виховного процесу з використанням технологій навчання, розроблених у сучасній методиці навчання іноземної мови;
- 6) виконання обов'язків класного керівника.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним, самокритичним.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації.
- Розуміння основних цілей та завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

5. Результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизовувати.
- Використовувати інформаційні і комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

- Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
самостійна робота	180

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	035 Філологія	4	Н

Тематика курсу

Тема	Кількість годин Самостійна робота
Тема 1. Організаційно-методична робота. Участь в настановчій конференції. Ознайомлення з програмою науково-педагогічної практики.	10
Тема 2. Ознайомлення з навчальним закладом – базою проходження практики. Вивчення документації, що регламентує діяльність навчального закладу. Ознайомлення з основними нормативними документами, що визначають організацію навчального процесу.	10
Тема 3. Навчально-методична робота. Опрацювання навчально-методичної літератури. Відвідування занять вчителів з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналіз використаних форм, методів, засобів, методичних матеріалів.	20
Тема 4. Навчальна робота. Самостійне проведення уроків. Відвідування уроків, підготовлених і проведених іншими студентами. Аналіз і обговорення проведених уроків.	60
Тема 5. Виконання індивідуального заняття (дослідницького проєкту).	10
Тема 6. Підготовка та проведення профорієнтаційної роботи в навчальному закладі (презентації, зустрічі з викладачами і учнями).	10
Тема 7. Виховна робота. Складання психолого-педагогічної характеристики учня. Розробка матеріалів для проведення виховних годин. Проведення виховної роботи з учнями. Відвідування, аналіз та обговорення	10

виховних заходів, проведених іншими студентами.	
Тема 8. Заповнення документації про проходження практики.	20
Тема 9. Підготовка до підсумкової конференції та захисту матеріалів практики.	20
Тема 10. Участь у підсумковій конференції. Захист матеріалів практики.	10
ЗАГАЛОМ	180

7. Система оцінювання курсу

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#) та [Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;
- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;
- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмів оцінювати факти та явища;
- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Виробнича педагогічна практика оцінюється таким чином: максимальний бал – 100, з яких: оцінка знань з фахової дисципліни – 20, оцінка проведених уроків і позакласної роботи – 20, оцінка за володіння методикою навчання – 20, оцінка виховної роботи як класного керівника або вихователя - 10, оцінка психолого-педагогічного вивчення учня – 10, оцінка письмового звіту – 10, оцінка індивідуального завдання – 10.
Вимоги до письмового звіту	Вимоги до письмового звіту пояснюються студентам на настановчій конференції і передбачають підготовку відповідної документації. Перелік документів про проходження педагогічної практики: 1. Індивідуальний план навчально-виховної роботи

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Педагогічний щоденник 3. Календарно-тематичне планування 4. План-конспект уроку 1 5. План-конспект уроку 2 6. Аналіз уроку, проведеного колегою 7. Модель позакласного виховного заходу 8. План-конспект позакласного виховного заходу німецькою мовою 9. Аналіз відвіданого позакласного заходу, проведеного колегою 10. Психолого-педагогічна характеристика учня / класу 11. Опис індивідуального завдання 12. Характеристика 13. Звіт <p>Документація здається у друкованому і цифровому вигляді і повинна містити фото- та відеоматеріали педпрактики.</p>
Практичні заняття	<p>Аналіз уроків проводиться за наступною схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз методичної структури та змісту уроку; - організація початку уроку; - етап ознайомлення з новим мовним матеріалом; - етап тренування; - етап розвитку навичок аудіювання / читання / письма / мовлення; - підсумковий етап засвоєння вивченого матеріалу.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні допуску до захисту виробничої (педагогічної) практики враховується своєчасне подання документації на перевірку методистами, а також підготовка документації у повному обсязі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за проходження виробничої педагогічної практики, становить 100 балів. Студент, який не набрав 50 балів, вважається таким, що не склав практику. У такому випадку студент користується повторним правом пройти практику за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до уроків та позакласних заходів.</p>
<p>8. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів оцінки знань з фахової дисципліни (20), оцінки проведених уроків і позакласної роботи (20), оцінки за володіння методикою навчання (20), оцінки виховної роботи як класного керівника або вихователя (10), оцінки психолого-педагогічного вивчення учня (10), оцінки письмового звіту (10) та оцінки індивідуального завдання (10). Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики. Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент повинен добросовісно готуватися до проходження педагогічної практики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти</p>	

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності.

Якщо здобувач не має змоги пройти виробничо-педагогічну практику у заплановані терміни через поважні причини, підтверджені документально, то за його заявою і дозволом декана встановлюються нові терміни проходження практики із призначенням керівника практики. Звітна документація з практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку.

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці та Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відрховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590с.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник /Колектив авторів під кер. проф. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002 – 328с.
3. Мирончук Н. М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти : метод. посібн. / Н. М. Мирончук. – Житомир, 2017. – 52 с.
4. Посібник з педагогічної практики для студентів факультету іноземних мов / С. Г. Мащенко, І. О. Свердлова, П. Т. Гусєва, А. С. Птушка, І. Ю. Скрипник, Т. М. Рашевська, Я. В. Долгополова, В. С. Кузьміна, С. І. Сотнікова, О. Є. Дробязко, Г. М. Золотарьова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 100 с.

Додаткова література

5. Бойчук Н., Павлишинець О., Петришак Б. Вплив технологій на розвиток мовної культури: аспекти комунікації в цифровому середовищі. // Вісник науки та освіти. Серія «Філологія» №3(21), 2024. – С. 301-312. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-301-312](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-301-312). Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К.: Київ. держ. лінгв. ун-т: в-во «Ленвіт».
6. Билиця Я. Т. Методичні рекомендації з педагогічної практики для студентів німецького відділення зі спеціальності: "Німецька мова і література". / Я. Т. Билиця, М. М. Турчин, В. В. Турчин. Ів.-Франківськ : Плай, 2007. 68с.
7. Година класного керівника. – <http://zakinppo.org.ua/onlajndovidnik-klasного-ke>.
8. Жовківський А. М. Методичні засади навчання німецької мови в середній школі: навчальний посібник / А. М. Жовківський, В. І. Кушнерик. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007.- 168с.
9. Маруневич Б. М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання

- німецької мови «Hören und Sprechen». – Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 40с.
10. Маруневич Б. М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele für den Deutschunterricht». – Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 40с
 11. Методика проведення виховної години. – <https://vpu17.dp.ua/upload/iblock/081/metodikaprovedennya-vikhovnoi-godini.pdf>.
 12. Німецька мова – уроки он-лайн. -- https://deutschonline.at.ua/index/garni_foto/0-29.
 13. Нова українська школа. – <https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&type=all&tag=nova-ukrainska-shkola>.
 14. Павлишинець О., Петришак Б., Шуляков І.М. Аналіз використання інтерактивних методик у викладанні мови та їх вплив на розвиток комунікативної компетентності у майбутніх перекладачів. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 2(36) 2024. – С. 576-586. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-576-586](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-576-586).
 15. Позакласні заходи. – https://osvita.ua/school/lessons_summary/outschool/.
 16. Розробки виховних заходів. – <https://sites.google.com/site/prytulavd/home/rozrobki-vihovnihzahodiv>.
 17. Apps im DaF-Unterricht. – <https://www.derdiedaf.com/alle-apps/c-150>.
 18. Augmented Reality-Einsatz im DaZ-Unterricht. – <https://www.betzold.de/blog/augmentedreality/>.
 19. Deutsch unterrichten. – <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/deutsch-unterrichten/s-2233>.
 20. Deutsch unterrichten. – <https://www.goethe.de/ins/ua/de/spr/unt.html>.
 21. Medien in die Schule. – <https://www.medien-in-die-schule.de/>
 22. Web 2.0-Tools im DaF-Unterricht. Zum Deutsch lernen. August 2020. – https://deutschlernen.zum.de/wiki/Web2.0-Tools_im_DaF-Unterricht.
 23. Стражнікова І. Організаційно-методичне забезпечення підготовки студентів до літньої практики: метод. посібник. Ів.-Франківськ, 2008. 58 с.
 24. Червінська І. Педагогічна практика в початковій школі: щоденник обліку роботи з педагогічної практики. Ів.-Франківськ : Симфонія форте, 2014. 80 с.
 25. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч.посібник. Рек. МОН. К. : Вища школа, 2004. 207 с.
 26. Васянович, Г. П. Вибрані твори: у 7 т. Т.2 : Морально-правова відповідальність педагога: теоретико-методологічний аспект. Монографія. Львів : Норма, 2015. 352 с.

**Викладач: Павлишинець Олена Олегівна,
старший викладач кафедри німецької філології**